

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35708
Nom: Estudis de poesia en llengua italiana
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1008 - G.Lleng.Modern.i Lit.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1008 - G.Lleng.Modern.i Lit.	Estudios en literaturas de lengua B (OB italiano)	OPTATIVA

COORDINACIÓ

BENAVENT BENAVENT JULIA

RESUM

L'assignatura "Estudis de poesia en llengua Italiana", que pertany a la matèria "Estudis Literaris en Llengua Italiana", és una assignatura optativa de 6 crèdits del quart curs del Màster d'Italià del Grau en Llengües Modernes i les seves Literatures.

Aquesta matèria aporta uns coneixements de la poesia italiana medieval, basada en la disciplina de la lectura Dantis, que busca comentar l'obra *Commedia* de Dante Alighieri. En el context de la matèria, aquesta assignatura té com a objectiu l'estudi de la figura de Dante i l'enorme i decisiva importància en els àmbits literaris i culturals del seu temps, així com la influència en la literatura italiana posterior, sense descomptar-ne la transcendència en la història de la llengua italiana. L'objectiu general de l'assignatura és, doncs, conèixer i comprendre l'obra capital de Dante Alighieri en el seu context històric. A més, s'introduirà la metodologia d'anàlisi i de comentari literari i de les fonts clàssiques.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Com s'ha indicat, l'assignatura es relaciona amb altres matèries de la literatura del maior en italià que s'impartixen en els cursos anteriors.

Es recomana el coneixement de la llengua italiana de nivell B1

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Aplicar corrents i metodologies de la teoria i crítica literàries a l'àmbit dels estudis literaris en llengua estrangera.

Aplicar criteris de qualitat en el treball en l'àmbit de les llengües modernes i les seues literatures.

Conèixer i aplicar tècniques i mètodes d'anàlisis de textos literaris en llengua estrangera.

Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua(es) estrangera (es).

Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.

Identificar problemes i temes d'investigació i avaluar la seua rellevància en l'àrea d'estudi.

Localitzar, manejar i sintetitzar informació bibliogràfica, sobre diversos suports, local o en xarxa, en l'àrea de les llengües modernes i les seues literatures.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Treballar en equip en entorns relacionats amb les llengües modernes i les seues literatures.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a l'estudi de la obra de Dante Alighieri. Context i desenvolupament.

Introducció a l'obra de Dante abans i després de l'exili. Vida política i creació literaria.

Característiques de la Commedia.
La llengua italiana en el segle XIV.

2. Lectura escollida de 15 cants de l'Infern.

Els cants seleccionats seran els 10 primers, fins a l'arribada a la Città di Dite, i són explicats pel professor. Els 5 cants següents seran estudiats en grup pels estudiants. Els grups seran de 2 o 3 estudiants. L'exposició del resultat serà oral per assolir els resultats de l'aprenentatge d'aquesta matèria. Els estudiants rebran del professor/ra la metodologia del comentari i de l'exposició oral.

3. Lectura escollida de 15 cants del Purgatori

Els cants seleccionats seran els 9 primers, fins a l'arribada a la Porta del Purgatorio, i són explicats pel professor. Els 5 cants següents seran estudiats en grup pels estudiants. Els grups seran de 2 o 3 estudiants. L'exposició del resultat serà oral per assolir els resultats de l'aprenentatge d'aquesta matèria.

Els estudiants rebran del professor/ra la metodologia del comentari i de l'exposició oral.

4. Lectura escollida de 15 cants del Paradís

Els cants seleccionats seran els 15 primers, fins a l'encontre amb Cacciaguida, i són explicats pel professor. Els 5 cants següents seran estudiats en grup pels estudiants. Els grups seran de 2 o 3 estudiants. L'exposició del resultat serà oral per assolir els resultats de l'aprenentatge d'aquesta matèria. Els estudiants rebran del professor/ra la metodologia del comentari i de l'exposició oral.

5. Itinerarium animae. Fonts de la Commedia

El tema està dedicat a les fonts de la Commedia, a través del viatge al segle XIII. El viatge ultraterra, les visions, la profecia, l'al·legoria. El model immanent de la Comèdia.

La professora aconsellarà lectures i programarà una activitat que permeti assolir els resultats de l'aprenentatge amb l'apropament a experiències reflectides en altres textos literaris coetanis i posteriors.

Estos continguts serviran per a aconseguir els següents resultats d'aprenentatge:

1. Aprofundiment en el coneixement de moviments, obres i autors/as de la literatura en llengua italiana, en particular dels moments fonamentals de l'evolució de l'obra de Dante.
2. Competència per a comentar un text literari en llengua italiana aplicant mètodes d'anàlisi i conceptes operatius de la crítica literària (incloent coneixements i capacitat d'identificar els trets lingüístics de la llengua italiana del segle XIV).

3. Increment de la capacitat per a desenrotllar per escrit i exposar en llengua italiana una reflexió crítica i sintètica sobre la literatura italiana, en particular sobre aspectes dels cants de la Commedia.
4. Increment de la capacitat per a llegir, interpretar i analitzar obres escrites en la literatura italiana, en la seua llengua original, especialment la Commedia de Dante.
5. Reforç de les competències comunicatives en llengua italiana

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	20,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Excepte el primer i últim temes, que seran orientats pel professor, la resta s'estudiarà mitjançant la lectura a classe dels textos escollits, amb el comentari del professor, que anirà introduint els temes i l'estudi, aconsellarà la bibliografia i distribuirà les tasques.

La lectura en veu alta forma part del programa de l'assignatura i el seu domini és fonamental per a la transmissió d'aquesta obra.

Classes teòriques: Les classes teòriques se centraran en l'explicació de la professora de les qüestions literàries i històriques relatives a cada tema. Es completaran amb les exposicions orals individuals i en grup dels alumnes sobre les lectures aconsellades que es relacionaran amb la teoria explicada.

Metodologia del comentari: Les classes pràctiques consistiran en l'explicació i l'aplicació de la metodologia d'anàlisi literària dels cants seleccionats. A les classes s'introduiran referències als conceptes retòrics, lingüístics i històrics d'Itàlia i d'Europa i serviran per estudiar la realitat cultural, social i lingüística de Dante.

La primera anàlisi la realitzarà la professora per després deixar pas als alumnes que realitzaran les anàlisis dels textos següents tant individuals com en grup. Els debats sobre les qüestions abordades a la Commedia i relacionades amb l'actualitat seran quinzenals.

Els textos teòrics de crítica i interpretació els proporcionarà la professora.

AVALUACIÓ

L'avaluació del curs constarà de quatre parts:

- Un examen escrit sobre l'estructura (temàtica i retòrica), característiques i personatges de la Divina Commedia. (25%)
- Un examen escrit sobre Inferno i Purgatorio de la Divina Commedia (25%)
- Un examen escrit sobre Paradiso de la Divina Commedia (25%)
- Lectura i comentaris orals, individuals i en grup, dels cants que assignarà la professora a cada estudiant i a cada grup. (25%)

Les dates dels examens parcials seran acordades en classe, així com la de les lectures i comentaris.

Per poder seguir l'avaluació continua s'haurà de tenir una assistència del 80%.

Els estudiants que per alguna raó justificada no podran assistir a classe deuran posar-se en contacte a l'inici del curs, durant les dues primeres setmanes, amb la professora per a planificar el seguiment y l'avaluació de la matèria. No obstant, per a ser evaluats, caldrà realitzar els exàmens (25%, 25% i 25%) y les lectures i comentaris dels cants (25%). Per a aprovar el conjunt de la assignatura es necessari aprovar cadascuna de las tres parts, y obtenir en cada una d'elles al menys un 5.

Criteris d'avaluació Comprensió, exposició, raonament i lectura.

Superació de las proves escrites.

Aplicació adequada dels mètodes d'anàlisi i comentari literari.

Correcció lingüística oral i escrita.

Nota: Si l'estudiant no supera cap prova o alguna d'elles tindrà l'oportunitat de recuperar-les en les dates oficials dels examens.

BIBLIOGRAFIA

- Dante Alighieri, La Divina Commedia, (ed. Chiavacci Leonardi), i "Meridiani" Mondadori, 1997.
- Dante Alighieri, La Divina Commedia, (ed. N. Sapegno) Firenze, La Nuova Italia, 2004.
- Dante Alighieri, La Divina Commedia, (ed. Jacomuzzi, Daghera, Ioli, Jacomuzzi) Torino, SEI, 2010.
- Robert Hollander, La Commedia di Dante Alighieri. Firenze, Olschski, 2011. 3 vols.
- Viti, Gorizio, Dante e la Divina commedia, introduzione e guida allo studio dell'opera dantesca, 1975.
- John A. Scott, Dante Magnanimo. Studi sulla Commedia. Firenze, Olschski, 1977.
- Ilaria Gallinaro, *¿Ad una voce¿* Dante allá luce di Pia e Piccarda. Firenze, Olschski, 1977
- Giuliana Angiolillo, La nuova frontiera della Tanatologia. Firenze, Olschski, 1996, 3 vols.
- Robert Hollander, Il Virgilio dantesco. Tragedia nella *¿Commedia¿* Firenze, Olschski, 1983.
- Walter e Teresa Parri, Anno del viaggio e giorno iniziale della Commedia. Firenze, Olschski, 1956.
- Aldo Vallone, Strutture e Modulazioni nella Divina Commedia. Firenze, Olschski, 1990.
- Edoardo Fumagalli, Il giusto Enea e il pio Rifeo. Firenze, Olschski, 2012.
- Enciclopedia Dantesca, Roma, Istituto dell'Enciclopedia Italiana, 1970¿1975. Lectura Dantis Scaligera. Antenore 2016